
Vergaderjaar 2014–2015

21 501-20

Europese Raad

Nr. 947

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 13 februari 2015

Hierbij bied ik u aan, mede namens de Minister-President, het verslag van de Europese Raad van 12 februari 2015.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
A.G. Koenders

Verslag van de informele Europese Raad van 12 februari 2015

De Europese Raad behandelde drie onderwerpen: de strijd tegen terrorisme, de situatie in Oekraïne (en in het verlengde daarvan de betrekkingen met Rusland) en tenslotte de Economische en Monetaire Unie (EMU). Bij dit laatste onderwerp is ook gesproken over de situatie in Griekenland. De discussie over de EMU werd bijgewoond door de president van de Europese Centrale Bank en de voorzitter van de Eurogroep. De bijeenkomst begon met de traditionele gedachtewisseling met de voorzitter van het Europees parlement, Martin Schulz (toespraak bijgevoegd¹).

Oekraïne en betrekkingen met Rusland

De Duitse bondskanselier Merkel en de Franse president Hollande deden verslag van de onderhandelingen die op 11 en 12 februari jl. in Minsk plaatsvonden. Er vonden gesprekken plaats in het «Normandië format» (Oekraïne, Rusland, Duitsland en Frankrijk) en in de samenstelling van de Contactgroep (Oekraïne, Rusland en separatisten) onder leiding van de OVSE. De onderhandelingen hadden als doel het vinden van een vreedzame oplossing voor het conflict in Oost-Oekraïne. De terugkoppeling door de Duitse bondskanselier en de Franse president vond plaats in aanwezigheid van de Oekraïense president Porosjenko.

De regeringsleiders van Duitsland, Frankrijk, Oekraïne en Rusland hebben in Minsk een pakket aan maatregelen bekrachtigd dat opgesteld was door de Contactgroep, en hun medewerking aan de implementatie daarvan toegezegd. De maatregelen hebben als doel de oorspronkelijke Minsk-akkoorden van 5 en 19 september jl., aangevuld met nadere afspraken, te implementeren. Het pakket behelst onder meer een staakt-het-vuren dat per 15 februari a.s. van kracht moet worden evenals terugtrekking van alle zware wapens, monitoring door de OVSE, het ruilen van gevangenen en toegang voor humanitaire hulp. Ook zijn afspraken gemaakt over het onder controle van Oekraïne brengen van de grens met Rusland, nadat een grondwetsherziening en lokale verkiezingen hebben plaatsgevonden.

De onderhandelingen in Minsk waren moeilijk geweest. De hoop werd uitgesproken dat alle partijen niets zullen doen dat de inwerkingtreding van het staakt-het-vuren zou kunnen ondermijnen. De overeenkomst van Minsk was geen alomvattende oplossing, noch een doorbraak, maar een stap in de richting van de-escalatie die ruimte kan scheppen voor een politiek momentum.

De staatshoofden en regeringsleiders spraken hun waardering uit voor de poging om in Minsk tot een uitweg uit de crisis te komen. Na het vertrek van president Porosjenko uit de vergadering spraken zij over de lijn die de EU zou moeten volgen om de kans van succesvolle en spoedige uitvoering van de Minsk-akkoorden en het staakt-het-vuren te optimaliseren. Hierbij werd de benadering van dialoog en handhaving van druk op daadwerkelijke uitvoering bekrachtigd.

De Hoge Vertegenwoordiger Mogherini informeerde de leden van de Europese Raad over het besluit van de Raad Buitenlandse Zaken om de lijst van personen en entiteiten wier tegoeden in de EU worden bevroren en tegen wie een visum van kracht is uit te breiden met 19 individuen en 9 entiteiten die betrokken zijn bij de ondermijning van de territoriale integriteit van Oekraïne. Deze maatregelen worden per 16 februari a.s. van kracht.

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

Nederland gaf in deze discussie een toelichting op de stand van zaken inzake MH17. In dit licht heeft de Minister-President en marge van de bijeenkomst van president Porosjenko van Oekraïne de garantie gekregen dat de amnestiewetgeving waarnaar de overeenkomst van Minsk van 12 februari 2015 verwijst niet zal gelden voor de mogelijke daders van of verantwoordelijken voor het neerhalen van de MH17. Het kabinet heeft Uw Kamer hierover onverwijld per brief geïnformeerd (Kamerstuk 33 997, nr. 35).

Strijd tegen terrorisme

De Europese Raad nam een verklaring aan over de aanscherping van een aantal bestaande EU maatregelen om terrorisme te bestrijden. De maatregelen zijn gericht op het waarborgen van de veiligheid van burgers en het voorkomen van radicalisering en intolerantie. De verklaring bevat een duidelijke opdracht aan de EU en de lidstaten om de informatie uitwisseling, operationele samenwerking, de strijd tegen de handel in illegale wapens, de strijd tegen terrorisme financiering en grenscontroles te versterken binnen de bestaande kaders. Daarnaast roept de Europese Raad op tot spoedige afronding van de EU PNR richtlijn, en zal de noodzaak voor een gerichte aanpassing van de Schengen Grens Code om meer systematische controles mogelijk te maken nader worden verkend. De Commissie wordt opgeroepen snel operationele richtsnoeren uit te vaardigen voor dergelijke systematische controles. In de preventieve aanpak ligt de nadruk op het tegengaan van radicalisering via social media en het ontwikkelen van strategische communicatie om tolerantie, non-discriminatie en solidariteit te versterken. De samenwerking met internationale partners, met name in het Midden Oosten, Noord Afrika en de Sahel regio, moet bijdragen aan de EU aanpak ter bestrijding van terrorisme via een geïntegreerde benadering. Nederland heeft de verklaring gesteund en zal zich nu samen met de lidstaten richten op de volledige en concrete implementatie van de voorgenomen plannen en maatregelen. In dat kader verwelkomt Nederland ook de geplande follow-up tijdens de Europese Raad van juni, wanneer de voortgang wordt besproken.

Economische en Monetaire Unie

De Europese Raad van 18 december 2014 besloot om tijdens deze informele bijeenkomst een discussie te houden over het functioneren van de economische en monetaire unie, op basis van een analytische notitie. Deze notitie – ter informatie bijgevoegd – kwam kort na de vergadering beschikbaar². Commissie-voorzitter Juncker, ECB-president Draghi en Eurogroep-voorzitter Dijsselbloem hebben presentaties gegeven over de stand van zaken in de Eurozone.

Zoals eerder afgesproken zal de voorzitter van de Commissie, in nauwe samenwerking met de voorzitter van de Eurotop, de voorzitter van de Eurogroep en de president van de Europese Centrale Bank, voor de bijeenkomst van de Europese Raad van 25-26 juni a.s. een rapport over dit onderwerp uitbrengen. De lidstaten zullen nauw betrokken worden bij de voorbereidende werkzaamheden.

Dit agendapunt is tevens aangegrepen voor een gedachtewisseling over de situatie in Griekenland, mede in het licht van het aantreden van de nieuwe Griekse regering. De voorzitter van de Eurogroep heeft de leden van de Europese Raad bijgepraat over het verloop van de Eurogroep van 11 februari j.l. Een verslag van deze bijeenkomst gaat u separaat toe. De

² Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

verschillende bij het Griekse hulpprogramma betrokken instellingen zullen samenwerken met de Griekse autoriteiten om een technisch assessment op te stellen van de raakvlakken tussen de vereisten die besloten liggen in het huidige Griekse programma en de plannen van de nieuwe Griekse regering. De discussie hierover zal worden voortgezet tijdens de Eurogroep van 16 februari.